

Vader Huub Oosterhuis en dochter Trijntje

In *Gedeeld leven* vertellen bekende Nederlanders en hun eveneens bekende kinderen ieder afzonderlijk hoe zij hun onderlinge relatie ervaren. Deze maand: zangeres/dochter Trijntje (34) en theoloog/dichter/vader Huub Oosterhuis (74).

TEKST Henk Roozeboom en Ruud van Gessel FOTO'S Maarten Schets @ Pim Thomassen

Trijntje Oosterhuis: "Liefde, heel veel liefde, daarmee ben ik grootgebracht. Mijn vader heeft mij vertrouwen gegeven in wie ik wilde zijn en wat ik wilde doen. Ik mag er zijn op deze wereld, ik ben welkom! Die boodschap was het allerbelangrijkst. Solidariteit staat bij hem hoog in het vaandel, ook dat heeft hij aan mij doorgegeven. Ik vind het normaal dat je rekening houdt met je medemensen. Ik heb wel eens een kind van 11 jaar horen zeggen dat hij homo's haat. Kinderen kunnen daar op die leeftijd nog helemaal geen oordeel over hebben. Dat is aangeleerd door volwassenen. Ik ben blij dat ik van huis uit heb meegekregen om begrip te hebben voor je medemens. Ik heb nooit anders geweten."

Huib Oosterhuis: "Ik heb mijn kinderen, Trijntje en Tjeerd, willen leren dat er een onderscheid is tussen wat kan en mag, en wat niet kan en nooit mag. Zoiets gaat in fasen. Als je twintig bent, beleef je de dingen weer anders dan toen je zeven was. In de puberteit is de rol van een ouder natuurlijk beperkt, er zijn zoveel invloeden waar je kind aan blootstaat. Wel vond ik het altijd belangrijk dat ze de krant leerden lezen. Ik heb ze uitgelegd wat er bijvoorbeeld in Nicaragua of Chili speelde. Ze moesten

weten wie er tegenover elkaar stonden en waarom. En natuurlijk is de Tweede Wereldoorlog, zeker in ons gezin, altijd actueel geweest. Ik vond dat belangrijker dan ze op te voeden met geloofsverhalen. Ze hebben heus wel begrepen dat het in de Bijbel gaat over dezelfde dingen als in de krant. Over wat mag en wat niet mag en hoe je met mensen om moet gaan. Je moet bepaalde zaken in een context kunnen zien. Die lastige Marokkaanse jongetjes bijvoorbeeld zijn niet uit de lucht komen vallen. Wij hebben hun opa's naar Nederland gehaald, we hebben ze uitgebuit. Ik vind het belangrijk dat mijn kinderen dat soort historische verbanden zien. Zo kun je mensen beter begrijpen en vergeven. Daarnaast heb ik vooral ontzettend genoten van mijn kinderen. Ze zijn altijd zo verrassend. Het zijn mensen die, met alle energie die ze hebben, voortdurend ergens mee bezig zijn. Het is mooi om die groei te volgen. Ik vind dat ze het heel goed doen."

Trijntje: "Mijn vader stelde eigenlijk weinig grenzen en was wars van strakke regels. Niet dat we grenzeloos en bandeloos door het leven gingen hoor, maar wij kregen de ruimte. Als we lekker druk waren en lawaai maakten, werden we niet direct op onze vingers getikt. Hij wist natuurlijk dat wij op deze →

Ritme van rechtvaardigheid

→ manier aandacht vroegen. Maar hij wist ook dat wanneer hij ons dat zou afnemen, we juist nog harder om aandacht zouden vragen. Dus liet hij ons liever lekker uitrazen. Hij leerde ons ook dat we niet moesten zeuren om dingen die we toch niet mochten. Als we zakgeld wilden, vroeg hij ons bijvoorbeeld eerst wat we nodig hadden. Vaak kregen we dan wat we gevraagd hadden. Zo leerde hij ons om te focussen op zaken die binnen ons bereik lagen. Dus ook op de dingen waar we goed in waren, bijvoorbeeld.”

Huub: “Ik merkte dat Trijntje muzikaal talent had toen ze nog heel klein was. Toen ze 5, 6 jaar was ging ze altijd mee naar de Amstelkerk, waar veel gezongen werd. Op een gegeven moment zongen we daar een nieuw lied met een prachtig refrein. En opeens viel het me op dat Trijntje bij de tweede keer het refrein feilloos meezong. Maar dan ook helemaal, woord voor woord en met een fantastische dictie! Ik had haar natuurlijk wel eerder horen zingen maar toen pas besepte ik: dat kind heeft een fantastische stem. Dat moment heb ik altijd onthouden. En Tjeerd was helemaal gek van de piano. Hij maakte composities en dan wenkte hij Trijntje erbij die er tegenin moest zingen. Op vakanties zongen zij meerstemmig mee met een cassetterecorder, dat namen ze met een andere recorder op. Tjeerd mixte dat dan en 's avonds kreeg ik een achtstemmig lied te horen.

Ze wisten beiden dat ze later de muziek in wilden. Ik heb wel altijd gezegd dat ze dan ook heel erg goed moesten worden. Je moet er tenslotte een

‘Ik vond het belangrijker dat ze de krant leerden lezen dan ze op te voeden met geloofsverhalen’

Trijntje en Huub in het kort

Judith Katrijntje (Trijntje) Oosterhuis (1973) is zangeres en dochter van Huub Oosterhuis en violiste Jozefien Melief. Samen met haar broer Tjeerd richtte ze de succesvolle band *Total Touch* op. Na 2001 maakte ze diverse soloalbums. Zo nam ze in 2006 samen met het Metropole Orkest *The look of love* op: veertien liedjes van Burt Bacharach. Er werden 140.000 exemplaren van verkocht. Haar nieuwste album (*Who' ll speak for love*) is ook een Burt Bacharach-cd. Trijntje is getrouwd met Sander van den Eeden en heeft twee zoontjes: Jonas (2003) en Marijn Benjamin (2006). Verder zet Trijntje zich in voor Unicef Nederland.

Huub Oosterhuis (1933) is ex-priester, theoloog en dichter. Hij is vooral bekend door zijn theologische boeken en liederen. Na ernstige conflicten met het rooms-katholieke episcopaat werd hij uit zijn ambt gezet. Hij richtte de Stichting Leerhuis en Liturgie op. Ook was hij medeoprichter van het centrum de Rode Hoed in Amsterdam, waar hij een tijd directeur van was. Bij de begrafenis van Prins Claus, in 2002, hield Oosterhuis een overdenking. In 2006 werd hij voor de Tweede Kamerverkiezingen lijstduwer van de SP. Oosterhuis' partner is Colet van der Ven.

leven lang van kunnen leven. Gelukkig zagen ze ook zelf al vroeg in dat je jezelf voortdurend moet scherpen. Ze hebben letterlijk overal gespeeld, in alle kroegen, op straathoeken en buurthuizen. Hebben lessen genomen waar ze konden. Als Trijntje denkt dat ze van iemand iets kan leren, gaat ze eropaf. Toen Stevie Wonder in Nederland was, rustte Trijntje niet voor ze hem in de kleedkamer gesproken had en met hem gezongen had. Daardoor wist ik dat haar ambitie echt was. Maar ik heb mij ook wel zorgen gemaakt. Het is een moeilijke en onzekere weg die ze heeft gekozen.”

‘Zonder kerkelijke dogma's hebben wij iets belangrijks meegekregen. Meer dan de waarden en normen die vanzelfsprekend zijn’

Trijntje: “Mijn broer en ik zijn muzikaal gevormd door de kerk. Natuurlijk ook wel door mijn moeder, die klassiek violiste is, maar vooral door de kerk. Daar mocht ik vaak naast mijn vader zitten. Hij had altijd papieren bij zich waar hij uit voordroeg. Net als bij een partituur moest hij die bladzijden steeds omslaan. Op een gegeven moment mocht ik dat doen, ik had een taak gekregen! Hoewel ik niets van de preek begreep, vertelde mijn vader altijd wel waar we op moesten letten tijdens de dienst. Dat hij beroemd was, daar heb ik nooit veel van gemerkt. Maar toen ik een jaar of 8 was kon ik wel al zien dat de mensen zich gesteund voelden door zijn woorden. Na een dienst was hij altijd beschikbaar om nog wat na te praten. Er werd een groot beroep op hem gedaan. Daar was hij principieel in: *als mensen de moeite nemen om naar mijn kerk te komen, sta ik voor ze klaar.*”

Huub: “Toen Jozefien en ik uit elkaar gingen, was dat voor de kinderen heel ingewikkeld. Als ouder probeer je het bij een scheiding natuurlijk zo goed mogelijk te doen. We hebben bewust veel feestjes en ‘zomaar momenten’ met zijn allen doorgebracht. Maar er waren ook veel verdrietige tijden en beslissingen. Ik vond het bijvoorbeeld heel erg om alleen te gaan wonen. Mijn kinderen waren 6 of 7 jaar... ze zullen mij in die tijd wel gemist hebben. Gelukkig heeft het onze verhouding niet beschadigd, we hebben elkaar altijd vastgehouden.”

Trijntje: “Ik was bang toen mijn ouders ineens uit elkaar gingen, maar ik heb er nooit een dramatisch gevoel aan overgehouden. Mijn vader woonde bij ons om de hoek, we hadden daar ook onze eigen kamer. Hij kwam ook vaak bij ons over de vloer. Ik heb mijn ouders altijd als individuen gezien, niet als huwelijkspartners. Met ieder afzonderlijk heb ik een band opgebouwd. Mijn vader en ik zijn heel dol op elkaar. We hebben het allebei erg druk en verheugen ons er altijd op om elkaar te zien. Ik bel hem ook vaak 's avonds laat. Dan spreken we de dag door.

Rond de begrafenis van Prins Claus voelde ik me nog meer met hem verbonden. Ik weet wat het betekent om voor veel mensen *live* op te treden. Zeker op tv is er geen weg meer terug, er ligt een enorme druk op je. Ik voelde letterlijk mee met zijn fysieke en geestelijke prestatie en belde hem wel tien keer per dag op. Daar kwam de spanning over wat hij ging zeggen ook nog bij. Zo'n begrafenis lei- →

→ den, is balanceren tussen wat kan en mag. Hij wist zo mooi het asielzoekersbeleid erbij te halen, op een manier waarbij iedereen in zijn waarde bleef maar de boodschap bikkelhard aankwam. Rita Verdonk heeft hem eens met een rechtszaak bedreigd maar dat heeft ze nooit doorgezet. En – misschien zeg ik nu wel iets wat ik van hem *en plein publique* helemaal niet mag zeggen – dat vond hij oprecht jammer. Hij heeft een sterk rechtvaardigheidsgevoel. Mijn vader probeert zuiver op de graad te zijn, dat heeft mijn kompas de juiste koers gegeven. Zo probeer ik ook te kijken.”

Huub: “Het kwaad steekt altijd de kop op. Je moet proberen om zo min mogelijk te haten en zo sterk mogelijk te blijven geloven dat vriendschap meer oplevert dan vijandschap. Ik ga ervan uit dat er een wereld mogelijk is van vrede en solidariteit. Je moet je niet fixeren op het kwaad. In het klein kun je daar zelf aan bijdragen. Dat is ook een van de dingen die ik geprobeerd heb mijn kinderen te leren. Ik maak me wel heel veel zorgen over hoe de dingen nu in deze tijd gaan. Het is een beetje als een Echernachprocessie: twee stappen vooruit en een stap terug.”

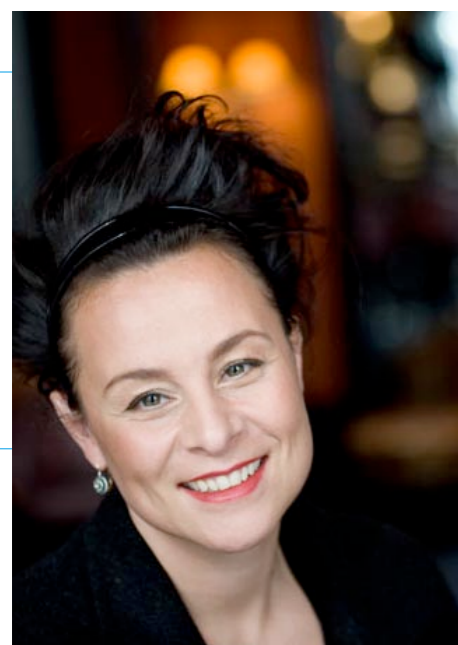
Trijntje: “In de uitleg van mijn vader gaat de Bijbel over het niet buitensluiten van mensen. Zonder kerkelijke dogma’s hebben wij iets belangrijks meege-

kregen. Meer dan de waarden en normen die vanzelfsprekend zijn. Het religieuze besef heeft een grote plek in mijn leven gekregen. Dat wil ik ook aan mijn kinderen, Marijn en Jonas, meegeven. Ik ben, dankzij mijn vader, een bevoorrecht mens geworden.”

Huub: “Als ik aan Trijntjes toekomst als zangeres denk, is zij voor mij nu toe aan verdieping. Ik weet dat ze daar zelf ook mee bezig is. Ik bedoel nog meer verfijning, spannender en in het Nederlands. Misschien wel met teksten van mijzelf, ze is zo goed en professioneel. Dat kan zij los zien van mijn vaderschap.”

Trijntje: “Mijn vader heeft ook nog een heleboel liedjes die al jaren liggen en echt prachtig zijn. Die hoor ik mijzelf best zingen. Maar de tijd moet daar rijp voor zijn, ik ben er nog niet klaar voor. Maar het moment komt dat ik zijn liedteksten los van hem als vader kan zien.”

Huub: “Ik zal mijn kleinkinderen niet meemaken als zij volwassen zijn, al heb ik me voorgenomen wel een eind te komen. Ik hoop dat ze later in hun eigen tijd van leven ook proberen zoveel mogelijk goed te doen. Ik hou me vast aan het mooie gedicht *De ploeger* van Adriaan Roland Holst: *‘Ik zal de halmen niet meer zien, noch binden ooit de volle schoven, maar doe mij in de oogst geloven waarvoor ik dien.’* ←

Trijntjes nieuwe cd

Trijntje “Burt Bacharach was enorm trots op onze eerste cd. Daarna had hij een nieuw liedje geschreven dat hij graag aan mij wilde geven. *Who’ ll speak for love* was dus nog nooit door iemand anders opgenomen of gezongen. Daardoor kon ik er veel meer van mezelf in leggen.” *Who’ ll speak for love*, Blue Note, € 19,99

Zin mag 10 cd’s van Trijntje Oosterhuis weggeven! Stuur vóór 18 januari een kaartje met uw naam en adres naar Zin/Trijntje, Postbus 1616, 2130 JA Hoofddorp.